

manderende Admiral om at flyene ville bli flyttet til farvannet innenfor Oscarsborg.

Som følge av at Karljohansvern var blitt mørklagt, var det vanskelig å få satt ut flyene. Men utsettingen gikk så raskt som det kunne ventes under de rådende forhold, og den forløp uten uhell. I løpet av halvannen time — første fly startet kl. 0100 og siste fly kl. 0230 — hadde stasjonens åtte fly forlatt Karljohansvern. Med unntak av et treningsfly (F.202) var alle fly bestykket med maskingeværer. De hadde også full ammunisjonsbeholdning. Men for å få flyene av gårde så fort som mulig, var bomber (to 30 kg's) opphengt bare på de to fly som kom sist av gårde (F.306 og F.308).

Undervannsbåten «B 4» med kaptein T. Stranger-Johannessen som sjef, gikk ut Vealøsgapet kl. 0215 for egen maskin og satte kurs for Filtvet. Båten kunne på grunn av at maskinen ikke var helt i orden, bare gå med 6 knops fart.

Kl. 0012 fikk Sjøforsvarsdistriktet ordre fra Kommanderende Admiral om at fjordsperringen Rauer—Bolærne skulle bli lagt snarest mulig. Men da 1. Mineleggerdivisjon ennå ikke var ferdig med å laste inn og klargjøre minene, kunne orden ikke bli utført på det tidspunkt. Kl. 0130 kom det imidlertid ny ordre fra Kommanderende Admiral om at fjordsperringen likevel ikke skulle legges før på nærmeré ordre, fordi det kunne ventes britiske sjøstridskrefter i Oslofjorden.

Arsaken til at Kommanderende Admiral tilbakekalte ordren om å legge fjordsperringen var følgende:

Omtrent kl. 0100 (9/4) fikk Admiralstabssjefen besøk av den britiske marineattasjé i Oslo, admiral H. Boyes, som spurte om det var lagt miner i Oslofjorden. På dette spørsmål svarte Admiralstabssjefen, etter å ha innhentet Kommanderende Admirals myndigelse til det: «Nei.» Etter å ha fått dette svar spurte marineattasjéen videre om han således kunne meddele det britiske admiralitet at Oslofjorden var fri for norske miner. Til det svarte så Admiralstabssjefen med Kommanderende Admirals samtykke: «Ja.» Etter å ha mottatt dette svar forlot admiral Boyes Admiralstaben.

Kommanderende Admiral og Admiralstabssjefen kombinerte den britiske marineattasjés forespørsel med en meddelelse som han om formiddagen 8. april hadde gitt i Admiralstaben om at en britisk flåtestyrke var på vei for å møte de tyske sjøstridskrefter som var på frammarsj i danske farvann*) og som Admiral-

*) Se «Norges sjøkrig 1940—1945», Bind I, kapittel 13.

stabens etterretningsavdeling alt da hadde fått meldinger om. Og begge kom til den slutning at det var grunn til å tro at britiske sjøstridskrefter ville trenge inn i Oslofjorden natten mellom 8. og 9. april. Kommanderende Admiral bestemte derfor at fjordsperringen foreløpig ikke skulle bli lagt, for at minene, i tilfelle, ikke skulle innskrenke de britiske krigsskips operasjonsfrihet i farvannet.

Kl. 0300 meldte sjefen for 1. Mineleggerdivisjon, kaptein Schramm, til 1. Sjøforsvarsdistrikt at mineleggerne hadde fått ombord sine miner og at minesveiperdivisjonen var klar til å legge fjordsperringen på kort varsel. På grunn av Kommanderende Admirals ordre om at minene ikke skulle bli lagt før på nærmeré ordre, fikk imidlertid kaptein Schramm av Sjøforsvars-sjefen pålegg om å avvente nærmeré ordre. Omtrent kl. 0400 fikk mineleggerdivisjonen ordre om å gå til Jersøy og ligge klar til å gå ut og legge fjordsperringen. Mineleggerdivisjonen kom til Jersøy en time senere. Minelinjemerkene på Rauer og Bolærne som skulle tjene som seilingsmed ved leggingen av sperringen, ble også reist slik at alt var klart til legging av minene ved 0500-tiden om morgenen 9. april. Men da Sjøforsvarsdistriktet ikke fikk noen senere ordre fra Kommanderende Admiral om å legge sperringen, ble den ikke lagt. Værforholdene var for øvrig utover natten til 9. april, så usiktbare i Oslofjorden at minelinjemerkene ikke ville ha kunnet bli sett av mineleggerne under en eventuell minelegging. Det ville derfor ha vært forbundet med store vanskeligheter å få lagt fjordsperringen den natten etter de oppgjorte planer.

Etter at Sjøforsvarsdistriktet (kl. 2310) hadde fått meldingen fra Ytre Oslofjord sjøforsvarsavsnitt om at flere fartøyer trengte fram forbi bevoktningen ved Færder—Torbjørnshjør, fikk Distriktet etter hvert en del supplerende meldinger fra Avsnittet og kystvaktstasjonene om de begivenheter som utspilte seg i Ytre Oslofjord. Kl. 2315 meldte således Færder kystvaktstasjon at bevoktningsbåten ved Færder («Pol III»), hadde sendt opp en raket, og kl. 2342 kom melding fra samme sted om skytning i fjorden. Kl. 2345 meldte også Vikertangen kystvaktstasjon at den hørte kanontorden i nordvest og vest og samtidig ble det mottatt en melding fra Ytre Oslofjord sjøforsvarsavsnitt om at Rauøy og Bolærne forter var i kamp. Denne siste melding ble av Sjøforsvarsdistriktet straks sendt videre til Kommanderende Admiral og Oscarsborg og meddelt Horten sivile luftvern. Kl. 0105 (9/4) meldte Ytre Oslofjord sjøforsvarsavsnitt at Oslofjord festnings